

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Rustenburgstraat, Eindhoven

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

Rustenburgstraat, Eindhoven

Natuurlijk met aandacht

Status rapport

Concept

15 november 2021

Projectnummer

20212625

Opgesteld voor

Contactpersoon: [REDACTED]

Organisatie: Stichting Sint Trudo

Adres: Torenallee 34

5617 BD Eindhoven

Gezien door

Naam: [REDACTED]

Functie: Adviseur, bomen, natuur & groene leefomgeving

Opgesteld door

Naam: [REDACTED]

Functie: Adviseur, bomen, natuur & groene leefomgeving

Van Helvoirt Groenprojecten BV

Oisterwijksebaan 8A

5056 RD Berkel-Enschot

Postbus 145

5056 ZJ Berkel-Enschot

013-5408200

06-52396015

www.vanhelvoirtgroenprojecten.nl

© Van Helvoirt Groenprojecten BV. Dit rapport of delen ervan mogen niet zonder schriftelijke toestemming van Helvoirt Groenprojecten BV worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt, anders dan bedoeld voor de doelstelling in het rapport.

INHOUD

1.	INLEIDING	5
2.	GEBIED EN INGREEP	6
2.1	Gebiedsomschrijving	6
2.2	Ingrep	7
3.	METHODE	8
4.	RESULTATEN	9
4.1	Beschermde soorten	9
4.2	Beschermde gebieden	16
4.3	Beschermde houtopstanden	18
4.4	Invasieve exoten	18
5.	CONCLUSIE	19
5.1	Beschermde soorten	19
5.2	Beschermde gebieden	20
5.3	Beschermde houtopstanden	21
5.4	Invasieve exoten	21
6.	SAMENVATTING	22
	BIJLAGEN	25
	Bijlage 1. Wet natuurbescherming	25
	Bijlage 2. Afbeeldingen	28
	Bijlage 3. Vrijgestelde soorten	30
	Bijlage 4. Jaarrond beschermde nesten	31

1. INLEIDING

In opdracht van Sint Trudo heeft Van Helvoirt Groenprojecten een quickscan flora & fauna in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb; zie bijlage 1) uitgevoerd in de Rustenburgstraat e.o. te Eindhoven. Aanleiding voor het onderzoek is de voorgenomen herontwikkeling in de voornoemde straat.

Het doel van de quickscan is:

- Inschatten of er in het projectgebied flora en fauna aanwezig is of te verwachten valt, die volgens de Wnb een beschermde status hebben. Deze worden getoetst aan de verbodsbepalingen.
- Inschatten of er negatieve invloeden te verwachten zijn op:
 - omringende Natura2000 gebieden;
 - houtopstanden die met de Wnb zijn beschermd;
 - gebieden die deel uitmaken van Natuurnetwerk Nederland.
- Aangeven of er aanvullend onderzoek noodzakelijk is.
- Inschatten of er invasieve exoten aanwezig zijn.

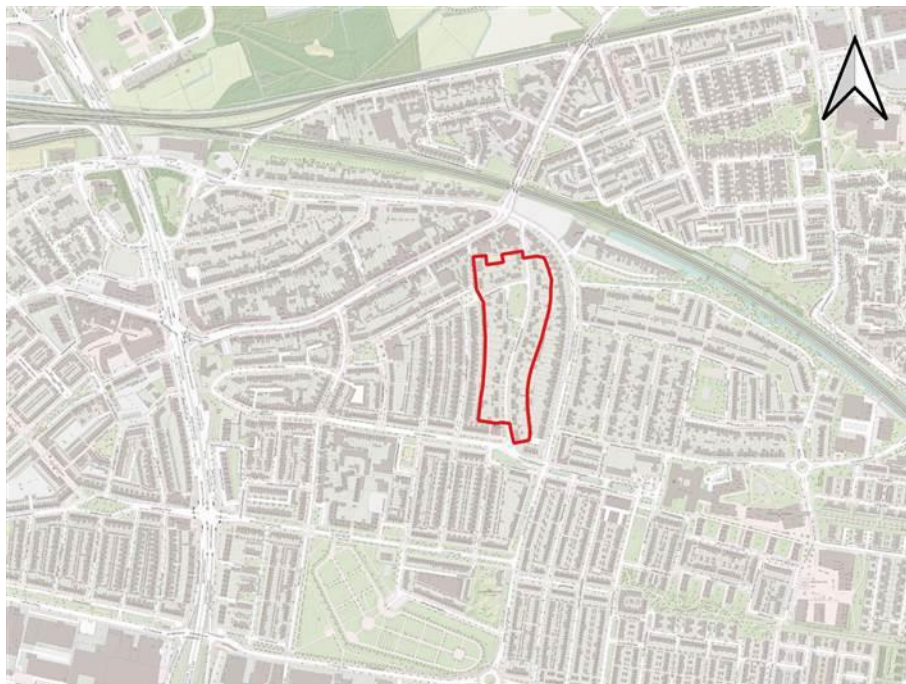
2. GEBIED EN INGREEP

2.1 GEBIEDSOMSCHRIJVING

De ingreep vindt plaats in de Rustenburgstraat e.o. (afbeelding 1). Het projectgebied bevindt zich in de stedelijke omgeving. In bijlage 2 zijn enkele foto's van het projectgebied opgenomen.

Het projectgebied ligt aan de oostzijde van Eindhoven, in de wijk Doornakkers in het stadsdeel Tongelre. De Rustenburgstraat bestaat uit een geasfalteerde rijbaan met aan weerskanten een trottoir dat is opgebouwd uit elementenverharding. De woningen zijn via een oprit bereikbaar. Aan de oostzijde wordt het trottoir van de rijbaan gescheiden door groenvakken van ca. 3 meter breed. In het noorden van het plangebied ligt een speelweide. De onverharde delen bestaan uit intensief onderhouden gazon met bomen erin, voornamelijk valse Christusdoorn (*Gleditsia triacanthos*).

De naoorlogse woningen in de straat staan op ruime percelen van enkele honderden vierkante meters met een brede voortuin. De voortuinen zijn divers ingedeeld en worden divers onderhouden. Van halfverharding en aangeharkte strakke heesterborders tot aan geheel onverharde tuinen waarin zich ruigte en braamstruweel vormt. De achtertuinen zijn net zo divers als de voortuinen. Van verwilderde tuinen met braamstruweel tot aan moestuinen en meerdere forse bomen met een diameter tot 1 meter. Daarnaast zijn er enkele kleine waterpartijen in de achtertuinen aanwezig.

Afbeelding 1: projectgebied in rood.

2.2 INGREEP

Stichting Sint Trudo is voornemens om het projectgebied te herinrichten door de sloop van de huidige 50 woningen en de nieuwbouw van 69 woningen en 30 appartementen. Het project bevindt zich in de verkenningsfase. Er is een schetsontwerp beschikbaar. De volgende werkzaamheden worden voornemens uitgevoerd:

- Sloop van de huidige woningen en bijgebouwen.
- Bouwrijp maken van het projectgebied.
- Nieuwbouw van 69 woningen en 30 (3-kamer) appartementen.

3. METHODE

Het onderzoek voor de quickscan bestaat uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar het voorkomen van beschermde soorten en gebieden, conform de Wnb in het projectgebied en de directe omgeving. Voor de verspreiding van soorten is gebruik gemaakt van verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF).
- Terreinbezoek om de geschiktheid van het aanwezige biotoop voor beschermde soorten te beoordelen. Het terreinbezoek is gedaan op 14 oktober 2021. Weersomstandigheden: bewolkt, geen neerslag, 14°C.

4. RESULTATEN

4.1 BESCHERMDE SOORTEN

4.1.1 Bekende waarnemingen

Verspreidingsgegevens van beschermde soorten zijn geraadpleegd via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In onderstaande tabel zijn waarnemingen weergegeven van jaarrond beschermde nesten, Europees beschermde soorten anders dan vogels en nationaal beschermde soorten binnen het kilometerhok waarin het projectgebied zich bevindt. De in provincie Noord-Brabant vrijgestelde soorten van de verboden in de Wnb zijn in de tabel niet opgenomen.

De lijst van vrijgestelde soorten in de provincie Noord-Brabant is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 1: overzicht waarnemingen beschermde soorten (Europees beschermd en overig beschermde soorten) en soorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) binnen kilometerhok 162-388 (© NDFF 8 oktober 2021). Achter de vogelsoorten is aangegeven in welke categorie de nesten vallen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij de nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m4 jaarrond beschermd zijn en de nesten van soorten onder categorie 5 beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn.

Soortgroep	Soort	JRB	Europees	Nationaal
Vogels	Boomklever ⁵	X		
	Boomkruiper ⁵	X		
	Ekster ⁵	X		
	Gierzwaluw ²	X		
	Groene specht ⁵	X		
	Grote bonte specht ⁵	X		
	Huisemus ²	X		
	Koolmees ⁵	X		
	Pimpelmees ⁵	X		
	Sperwer ⁴	X		
	Spreeuw ⁵	X		
	Zwarte kraai ⁵	X		
	Zwarte roodstaart ⁵	X		
Zoogdieren	Das			X
	Eekhoorn			X
	Gewone dwergvleermuis		X	
	Laatvlieger		X	
	Rosse vleermuis		X	
Amfibieën	Alpenwater salamander			X

	Kamsalamander		X	
	Kleine watersalamander			X
Reptielen	-			
Insecten	Iepenpage			X
Vissen	-			
Planten	-			

4.1.2 Vogels

Broedvogels – jaarrond beschermde nesten (cat. 1-4)

Van sommige vogelsoorten is het nest ook beschermd op het moment dat ze niet voor voortplanting in gebruik zijn. Uit Tabel 1 blijkt dat er vogels met jaarrond beschermde nesten zijn waargenomen in de buurt van het projectgebied. De lijst van soorten met jaarrond beschermde nesten is opgenomen in bijlage 4.

Sperwer is een soort die gebonden is aan halfopen landschappen. Broedt voornamelijk in bossen, soms tuinen en parken. De grote hoge bomen in het projectgebied zijn in potentie geschikt voor nestbouw. Verblijfplaatsen en functioneel leefgebied kan binnen het projectgebied verwacht worden.

De bebouwing binnen de invloedssfeer van het projectgebied is potentieel geschikt als verblijfplaats voor gierzwaluw en huismus (zie afbeelding 2). De verblijfplaatsen kunnen gevonden worden onder daken van gebouwen, zoals overhangende dakranden en ruimte tussen dakpannen en het dakbeschoot. De huismus is tijdens het veldbezoek rondom het projectgebied aangetroffen.

De (rommelige) tuinen en dichte beplanting die voldoende beschutting bieden (zoals struiken, hagen en conifeerachtige in particuliere tuinen) maken mogelijk deel uit van het functionele leefgebied van de huismus.

Afbeelding 2: overhangende dakpannen en kieren tussen dakpannen geschikt voor betreding door gierzwaluw en huismus

Broedvogels – beschermde nesten (cat. 5)

Van sommige algemeen voorkomende vogelsoorten is het nest alleen in uitzonderlijke gevallen jaarrond beschermd. Dit zijn voornamelijk hollenbroeders, zoals boomkruiper, spechten, spreeuwen of mezen én makers van grote nesten als ekster en zwarte kraai.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen boomholten aangetroffen. Enkele bomen in en rondom het projectgebied zijn in potentie wel geschikt als nestplaats voor bovengenoemde soorten.

Spreeuw broed onder andere in boomholten maar ook in gebouwen. In gebouwen broed de soort meestal op hoogte. De gaten en kieren in de gebouwen zijn in potentie geschikt als nestplaats. Aanwezigheid van spreeuw kan daarom niet uitgesloten worden.

Zwarte roodstaart vindt zijn onderkomen in met name industrieterreinen en grootschalige nieuwbouw waarin zij holten als broedplek gebruiken. De gebouwen in de omgeving zijn mogelijk geschikt als nestplaats. Aanwezigheid van zwarte roodstaart kan daarom niet uitgesloten worden.

Overige broedvogels

Nesten van overige broedvogels zijn beschermd op het moment dat ze door de vogel in gebruik zijn. In en rond het projectgebied gaat het met name om soorten die aanwezigheid van menselijke activiteit tolereren, zoals de tijdens het veldbezoek waargenomen houtduif. Deze soort nestelt in de oksel van een boom dicht tegen de stam aan. Hiervoor komen alle bomen in het projectgebied in aanmerking. Andere algemene soorten zoals merel en vink nestelen vooral in dichte begroeiing. Hiervoor komen de heggen én struiken in de particuliere tuinen in aanmerking. De bomen binnen en rondom het

projectgebied zijn verder mogelijk geschikt als nestlocatie voor soorten als Turkse tortel.

Effectenbeoordeling

Het projectgebied zelf maakt mogelijk deel uit van het functionele leefgebied van vogels met jaarrond beschermde nesten. Het project legt zowel ruimtebeslag op gebouwen als op groenstructuren, waardoor verblijfplaatsen en functioneel habitat van onder andere gierzwaluw, huismus, spreeuw, zwarte roodstraat en sperwer aangetast kunnen worden. Tevens moet tijdens de uitvoer van de werkzaamheden rekening worden gehouden met algemeen voorkomende broedvogels die kunnen broeden binnen de invloedssfeer van het project (in bomen en aangrenzende dichte heggen en struiken in particuliere tuinen). Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd.

Ten aanzien van gierzwaluw, huismus en sperwer kan overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb niet worden uitgesloten. Nader onderzoek dient plaats te vinden naar het gebruik van het plangebied door deze vogelsoorten.

Om overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb te voorkomen op algemeen voorkomende broedvogels, kan het best buiten het broedseizoen gewerkt worden. In de Wnb wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. De lengte van het broedseizoen is onder andere afhankelijk van de vogelsoort én weersomstandigheden en loopt globaal van half maart t/m augustus. De aanwezigheid van een broedgeval, ongeacht de aangegeven broedperiode, op het moment van ingrijpen is geldend.

4.1.3 Zoogdieren

Vleermuizen

In de directe omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van gewone dwergvleermuis, laatvlieger en Rosse vleermuis. De gewone dwergvleermuis en laatvlieger hebben hun verblijfplaatsen hoofdzakelijk in gebouwen. De woningen en andere gebouwen in het projectgebied zijn mogelijk geschikt als verblijfplaats voor de gebouw-bewonende soorten.

De Rosse vleermuis is een boombewoonende soort. Ze gebruiken boomholten als onderkomen. Daar ontbreekt het aan in het plangebied.

De bomen binnen en rondom het projectgebied maken mogelijk deel uit van vliegroutes van de vleermuizen. Het openbaar terrein en de particuliere tuinen rond het projectgebied zijn mogelijk onderdeel van foerageergebieden van vleermuizen.

Das

Dassen leven met voorkeur in kleinschalige akker- en weidelandschap met verspreid over het leefgebied bos, heggen en houtwallen. Dassen zijn schuw. Het leefgebied van de das moet voldoen aan weinig verstoring en voldoende dekking. Dit is niet het geval binnen het projectgebied.

Door de ligging in de bebouwde kom met veel menselijke invloed en de daarbij horende verstoring en het ontbreken van biotoop binnen het projectgebied is het redelijkerwijs uit te sluiten dat de das in het projectgebied voorkomt.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in bosgebieden. In stedelijk gebied komen ze voor indien er voldoende voedsel beschikbaar is. De voorkeur gaat uit naar ouder bos (naaldbomen ouder dan 20 jaar en loofbomen ouder dan 40-80 jaar). Deze bomen zijn in het plangebied aanwezig en zijn geschikt als onderdeel van het leefgebied, evenals de directe omgeving. De groenstructuren tezamen binnen en rondom het projectgebied zijn mogelijk geschikt om als essentieel onderdeel van het leefgebied voor eekhoorns aangemerkt te worden. De aanwezigheid van eekhoorn in het plangebied is daarmee niet uitgesloten.

Steenmarter

Hoewel er van de steenmarter de afgelopen 5 jaar geen waarnemingen bekend zijn binnen het kilometerhok van het projectgebied, is het aangetroffen biotoop geschikt en kan de aanwezigheid van de soort worden verwacht.

De steenmarter is in Nederland voornamelijk te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen. De soort wordt gekenmerkt als 'cultuurvolger' omdat hij tegenwoordig zelfs in de grote steden voorkomt. De voorkeur van het biotoop ligt in gebieden met structuurrijke, kleinschalige landschappen met voldoende dekking. Zoals groenstroken, heggen, bosjes en struweel. De steenmarter heeft binnen zijn territorium tot tientallen schuilplaatsen, van boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders, kruipruimtes tot aan ruimte onder daken.

In de afgelopen 10 jaar is er bij enkele woningen weinig onderhoud gepleegd aan de tuin en bijgebouwen. Hierdoor zijn dichte (braam)struwelen ontwikkeld en zijn bijgebouwen vervallen (afbeelding 3) die geschikt zijn als schuilplaats. De groenstructuren tezamen binnen en rondom het projectgebied zijn mogelijk geschikt om als essentieel onderdeel van het leefgebied van steenmarter aangemerkt te worden. De aanwezigheid van steenmarter in het plangebied is daarmee niet uitgesloten.

Afbeelding 3: Vervallen bijgebouw

Overige streng beschermde zoogdieren

Van andere streng beschermde soorten zijn in de afgelopen 5 jaar geen waarnemingen bekend. De particuliere tuinen zijn te kleinschalig om als essentieel onderdeel van het leefgebied voor andere marterachtigen aangemerkt te worden. De groenstructuren langs de oost- en westzijde van het projectgebied bieden voldoende dekking om te dienen als migratieroute. En kunnen daardoor incidenteel worden bezocht door kleine marterachtigen als wezel en bunzing.

Gezien de eisen die overige streng beschermde soorten aan hun leefgebied stellen, worden deze niet binnen het projectgebied of in de directe omgeving verwacht. De aanwezigheid kan redelijkerwijs worden uitgesloten.

Overige soorten

Het is aannemelijk dat zoogdiersoorten als egel en diverse algemeen voorkomende muizensoorten binnen het projectgebied kunnen worden aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Omdat door de ingreep potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen verdwijnen, leidt de ingreep mogelijk tot een overtreding van de verbodsbepalingen. Daarnaast kunnen dieren worden verwond of gedood tijdens uitvoer van de werkzaamheden in de kwetsbare periode. De bomen maken mogelijk deel uit van de vliegroutes. Door de kap van bomen kunnen de vliegroutes mogelijk minder goed functioneren. De kap kan daarmee leiden tot een afname van de functionaliteit van de verblijfplaatsen van

vleermuizen. Op de soortgroep vleermuizen zijn dus negatieve effecten te verwachten. Overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb kan niet uitgesloten worden. Nader onderzoek dient plaats te vinden naar het gebruik van het plangebied door deze soorten.

Door de ingreep verdwijnen bomen in het leefgebied van eekhoorn, waarmee een deel van het leefgebied verdwijnt. Wanneer de 'groene corridors' intact worden gehouden betreft het voornamelijk de bescherming van individuele nesten. Er zijn geen nesten of sporen aangetroffen, door het blad aan de bomen kan hiervan echter niet met zekerheid worden gezegd dat deze niet aanwezig is. Nader onderzoek dient plaats te vinden naar het gebruik van het plangebied door de eekhoorn. In de omgeving zijn voldoende uitwijkmogelijkheden voor de soort.

Op das en kleine marterachtigen worden geen negatieve effecten verwacht. Overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb kan redelijkerwijs uitgesloten worden.

Voor algemeen voorkomende soorten zoals egel en verschillende muizensoorten geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de verboden in de Wnb. De zorgplicht blijft gelden.

4.1.4 Reptielen, amfibieën en vissen

In de omgeving van het projectgebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde reptielsoorten. Beschermde reptielsoorten stellen specifieke eisen aan hun leefomgeving waarin het aanwezige biotoop niet voorziet. De aanwezigheid van de beschermde reptielen kan redelijkerwijs worden uitgesloten. Overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb kan redelijkerwijs uitgesloten worden.

In de omgeving van het projectgebied zijn waarnemingen bekend van beschermde amfibiesoorten, namelijk alpenwatersalamander, kamsalamander en kleine watersalamander.

De alpenwatersalamander is niet kieskeurig en komt voor in allerlei watertypen. Het plangebied ligt in het verspreidingsgebied van de soort. De kamsalamander komt vooral voor op landgoederen en de overgangen van kleinschalig cultuurlandschap en rivier- en beekdalen. Voortplanting vindt plaats in niet verzuurde wateren met een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Landhabitat bestaat uit struweel en houtwallen op korte afstand van het voortplantingswater. In de afgelopen 5 jaar zijn twee waarnemen van kamsalamander gedaan.

Op enkele met water gevulde teilen is er geen open water aanwezig binnen het plangebied. In de omgeving zijn echter wel watergangen aanwezig en in de ruimere omgeving liggen enkele (recreatie)wateren. De waarnemingen van deze soorten zijn bij de recreatieplas gedaan, ca. 650 meter

hemelsbreed van het plangebied vandaan. Het plangebied ligt in de bebouwde kom met diverse woonwijken. Geschikt voortplantingshabitat wordt derhalve ook in het plangebied niet verwacht. Tussen het plangebied en de recreatieplas liggen twee spoorwegen en meerdere drukke wegen met voortdurend verkeer welke een grote barrière voor de dieren vormen om het plangebied te bereiken. Het ontbreekt tevens aan geschikt biotoop in het plangebied. Het is zodoende niet aannemelijk dat er alpenwater- en kamsalamanders in het plangebied voorkomen.

De kleine watersalamander is door de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van de verboden in de Wnb. De zorgplicht blijft gelden.

Effectenanalyse

In en rondom de directe omgeving van het projectgebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen, amfibieën en vissen. Omdat geschikt leefgebied ontbreekt binnen het projectgebied, kan overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb redelijkerwijs uitgesloten worden.

4.1.5 Ongewervelden

Iepenpage

In de omgeving van het plangebied zijn in 2016 enkele waarnemingen gedaan van iepenpage. De iepenpage is afhankelijk van diverse soorten iep in bossen, bosranden, parken en tuinen.

Effectenanalyse

In het plangebied is geen iep aangetroffen. Negatieve effecten op de soort kunnen redelijkerwijs uitgesloten worden, zo ook overtreding van de verbodsbepalingen.

4.1.6 Vaatplanten

Binnen het projectgebied en in de directe omgeving zijn geen waarnemingen bekend van beschermde plantensoorten. Doordat specifieke groeiomstandigheden ontbreken kan het voorkomen van beschermde flora en negatieve effecten daarop redelijkerwijs uitgesloten worden.

4.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

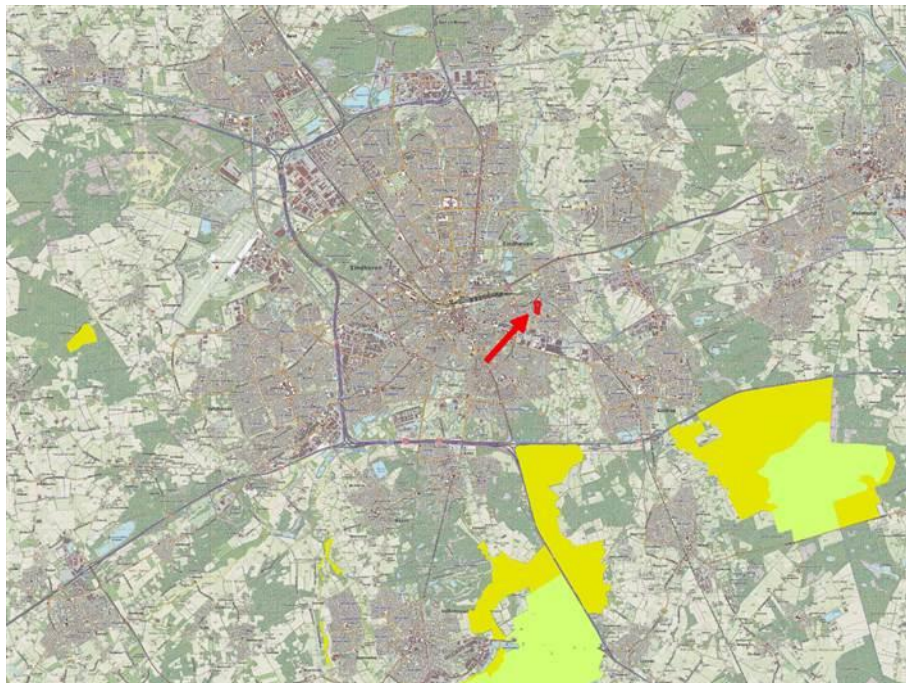
4.2.1 Natura 2000

Het projectgebied bevindt zich niet binnen de grenzen van een gebied dat is aangewezen als Natura 2000. De meest nabijgelegen Natura 2000 gebieden zijn het Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux op ca. 3,9 km ten zuiden en Strabrechtse Heide & Beuven op ca. 5,2 km ten zuidoosten van het projectgebied (afbeelding 4).

Het Leenderbos, Groote Heide & De Plateaux bestaan uit bossen, heidelandschappen, beken en vennen. De Strabrechtse Heide & Beuven bestaan afwisselend uit droge- en natte heide, vennen, stuifzanden en bossen.

Effectenbeoordeling

De habitattypen in beide Natura 2000 gebieden zijn gevoelig voor vermessing en verzuring door stikstofdepositie en verdroging. Bij de realisatie van het project komt stikstof vrij. Daarnaast neemt het aantal woningen, en daarmee het aantal voertuigbewegingen toe. Een significante toename van stikstofdepositie op een Natura 2000 gebied is dus niet uit te sluiten.

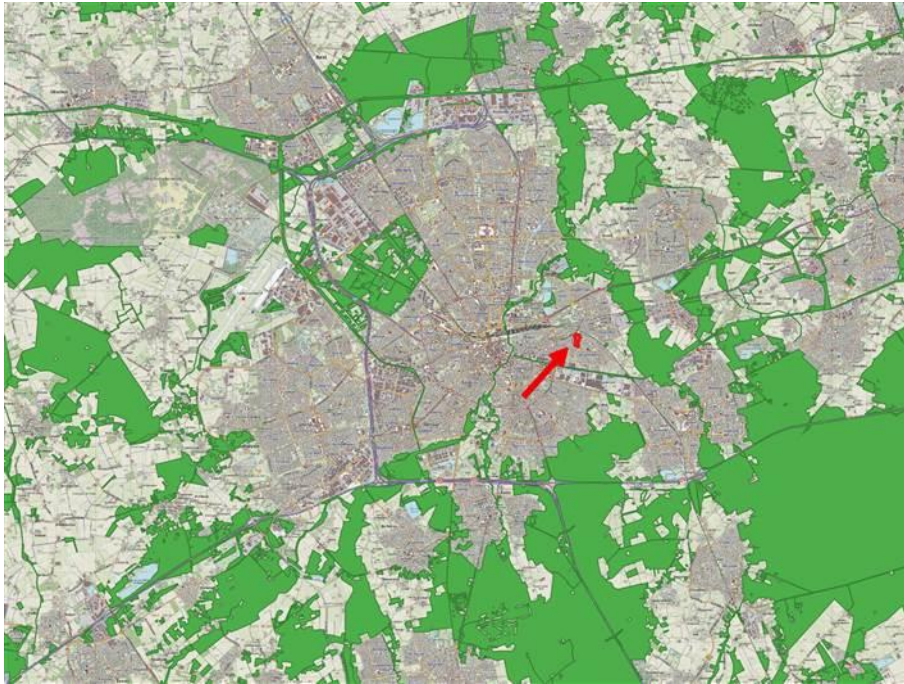
Afbeelding 4: Ligging projectgebied (bij rode pijl) t.o.v. Natura 2000 gebieden (in geel en groen)

4.2.2 Natuurnetwerk Nederland

Het projectgebied ligt buiten het Natuurnetwerk Brabant (NNB). Op ca. 625 meter ten zuiden van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Brabant (afbeelding 5). Het betreft het Eindhovens Kanaal met beheertype 'N04.02 Zoete plas'. Op 770 meter ten oosten van het projectgebied betreft het een Vochtig bos met productiedoeleinden met natuurtype N16.04.

Effectenbeoordeling

Het project legt geen ruimtebeslag op NNN-gebied. De werkzaamheden zijn lokaal van aard. Aantasting van de wezenlijke kenmerken van NNN-gebieden kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Afbeelding 5: Ligging van het projectgebied (bij de pijl) t.o.v. NNB (in groen)

4.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Het projectgebied bevindt zich binnen de bebouwde kom, in overeenstemming met de Wnb. De aanwezige houtopstanden worden beschermd door de Verordening bomen 2021 van de gemeente Eindhoven.

4.4 INVASIEVE EXOTEN

Tijdens het veldbezoek zijn de invasieve exoten Japanse duizendknoop (*Fallopia japonica*) en hemelboom (*Alianthus altissima*) aangetroffen in de achtertuin van Rustenburgstraat 23. Van de Japanse duizendknoop is vastgesteld dat deze zich verspreid heeft naar Rustenburgstraat 21 en 25. Het is van belang om de groeiplaatsen te isoleren om verdere verspreiding te voorkomen.

5. CONCLUSIE

Om de algemene zorgplicht te borgen wordt aanbevolen te werken volgens de 'gedragscode soortbescherming gemeenten'.

Aan de hand van de quickscan flora & fauna kan het volgende worden geconcludeerd:

5.1 BESCHERMDE SOORTEN

5.1.1 Vogels

Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten en daaraan verbonden functioneel leefgebied zijn niet uitgesloten. Zodoende dient nader onderzoek plaats te vinden naar het gebruik van het plangebied door huismus, gierzwaluw en sperwer.

In het projectgebied zijn algemeen voorkomende broedvogels te verwachten. Alle in gebruik zijnde nesten zijn beschermd. Werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot het verlaten van nesten met eieren of jongen en brengen de functionaliteit van de nesten in gevaar en zijn een overtreding van de Wet natuurbescherming, artikel 3.1, lid 1 en 2. Voor het broedseizoen stelt de wet geen vaste begin- of einddatum. De lengte van het broedseizoen is onder andere afhankelijk van de vogelsoort en weersomstandigheden en loopt globaal van half maart t/m augustus. Om overtreding van de verbodsbepalingen uit de Wnb te voorkomen, kan het best buiten het broedseizoen gewerkt worden. Wanneer dit niet mogelijk is, wordt geadviseerd om voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelinspectie uit te laten voeren bij bomen en andere beplanting die geschikte nestlocaties vormen.

5.1.2 Zoogdieren

In de te slopen bebouwing zijn potentiële verblijfplaatsen voor dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig. Boomholtes waarin de rosse vleermuis zijn verblijfplaats kan hebben zijn niet aangetroffen. Door de kap van bomen kunnen de vliegroutes verdwijnen of mogelijk minder goed functioneren. De kap kan daarmee leiden tot een afname van de functionaliteit van de verblijfplaatsen van vleermuizen. Op de soortgroep vleermuizen zijn dus negatieve effecten te verwachten. Overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb kan niet uitgesloten worden. Nader onderzoek dient plaats te vinden naar het gebruik van het plangebied door deze soorten.

Tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal van maart t/m oktober) moet bij gebruik van bouwverlichting uitstraling richting boomkronen, gebouwen en potentiële foerageergebieden ten alle tijden voorkomen worden.

Door de ingreep verdwijnen bomen in het leefgebied van de eekhoorn, waarmee mogelijk een deel van het leefgebied verdwijnt. Nader onderzoek dient plaats te vinden naar het gebruik van het plangebied door de eekhoorn.

Binnen het projectgebied is geschikt biotoop aangetroffen voor steenmarter. De soort kan niet worden uitgesloten. Overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb is niet uitgesloten. Nader onderzoek dient plaats te vinden. Op das en andere kleine marterachtigen worden geen negatieve effecten verwacht. Overtreding van de verbodsbepalingen in de Wnb kan redelijkerwijs uitgesloten worden.

Voor algemeen voorkomende zoogdieren die binnen het projectgebied verwacht worden geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een vrijstelling van de verboden in de Wnb. De zorgplicht is van toepassing op deze soorten.

5.1.3 Reptielen, amfibieën en vissen

In en rondom de directe omgeving van het projectgebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor reptielen, amfibieën en vissen. Negatieve effecten op beschermde reptielen, amfibieën en vissen zijn uitgesloten.

5.1.4 Ongewervelden

In het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de iepenpage. Negatieve effecten op de soort kunnen redelijkerwijs uitgesloten worden, zo ook overtreding van de verbodsbepalingen

5.1.5 Vaatplanten

Binnen of in de directe omgeving zijn geen vaatplanten aangetroffen waarnemingen bekend van beschermde plantsoorten. Negatieve effecten op beschermde vaatplanten zijn uitgesloten.

5.2 BESCHERMDE GEBIEDEN

5.2.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op ca. 3,9 km van het projectgebied, waardoor negatieve effecten als verstoring door geluid en licht, en verslechtering van habitats kunnen worden uitgesloten. Voor deze aspecten is geen nadere toetsing nodig.

De ingreep betreft de sloop en nieuwbouw van woningen in de straat. In de bouwfase wordt stikstofuitstoot veroorzaakt. Het aantal woningen, en

daarmee het aantal voertuigbewegingen, neemt toe. Het is niet de verwachting dat de stikstofuitstoot significant wordt verhoogd tijdens de uitvoering van het project en het toekomstig gebruik. Echter om significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden uit te sluiten is een AERIUS-calculatie noodzakelijk. Hieruit kan volgen dat een passende beoordeling vereist is.

5.2.2 NNB

Het projectgebied ligt buiten de NNB. Op ca. 625 meter afstand ligt het dichtstbijzijnde NNB. De ingreep vindt plaats binnen de bebouwde kom. Tussen de projectgebied en het NNB ligt bebouwing met de daarbij komende verkeer- en lichtverstoring. De ingreep heeft geen invloed op het beeld noch op de vegetatie van de natuurdoeltypen, door de grote afstand en de aard van de ingreep. Externe werking van de ingreep op de wezenlijke kenmerken en waarden worden niet verwacht. Hieruit mag worden geconcludeerd dat nadere toetsing aan de externe werking niet noodzakelijk is.

5.3 BESCHERMDE HOUTOPSTANDEN

Omdat de ingreep plaatsvindt binnen de bebouwde kom houtopstanden is artikel 4.2. van de Wet natuurbescherming niet van toepassing. Een melding van de kapwerkzaamheden in het kader van de Wet natuurbescherming is niet nodig. Verordeningen van de Gemeente Eindhoven zijn van toepassing op het kappen van bomen.

5.4 INVASIEVE EXOTEN

In het plangebied zijn de invasieve exoten Japanse duizendknoop en hemelboom aangetroffen. De groeiplaatsen dienen te worden geïsoleerd om verdere verspreiding te voorkomen.

6. SAMENVATTING

In onderstaande tabellen is een samenvatting opgenomen of de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kan hebben op beschermde soorten en/of gebieden. Daarnaast wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen genomen dienen te worden.

Soortgroep		Potentieel aanwezig	Sprake van overtreding	Vervolgstappen en maatregelen	Opmerkingen
Broedvogels	Algemeen	Ja	Te voorkomen	Buiten broedseizoen werken (globaal van half maart t/m augustus).	-
	Jaarrond beschermd	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar aanwezigheid van huismus, gierzwaluw en sperwer.	Bij de aanwezigheid is voor de sloop en de kap van bomen een ontheffing nodig.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar gebruik van gebouwen door vleermuizen.	Bij de aanwezigheid is voor de sloop een ontheffing nodig.
	Foerageergebied	Ja	Mogelijk	Bij gebruik van bouwverlichting dient uitstraling richting boomkronen, gebouwen en potentiële foerageergebieden worden voorkomen.	
	Vliegroutes	Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar vliegroutes van de vleermuizen.	
Overige zoogdieren		Ja	Mogelijk	Vervolgonderzoek naar steenmarter en eekhoorn.	Zorgplicht heeft betrekking op egel en algemeen voorkomende muizensoorten.
Reptielen		Nee	Nee	-	-
Amfibieën		Nee	Nee	-	-
Vissen		Nee	Nee	-	-
Ongewervelden		Ja	Nee	-	-
Vaarplanten		Nee	Nee	-	-

Gebiedsbescherming	Afstand tot gebied	Sprake van aantasting	Vervolgtraject	Opmerkingen
Natura 2000	Ca. 3,9 kilometer	Waarschijnlijk niet, maar om mogelijke significante effecten op instandhoudingsdoelen uit te sluiten	AERIUS-berekening	-
Natuurnetwerk Nederland	Ca. 625 meter	Nee	-	-
Houtopstanden	-	Ja	Aanvragen van kapvergunning	De aanwezige houtopstanden worden beschermd door de Verordening bomen 2021 van de gemeente Eindhoven.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1. WET NATUURBESCHERMING

Zorgplicht

De Wnb is vanaf 1 januari 2017 van kracht. In de Wnb is de bescherming van Natura 2000 gebieden, soorten en houtopstanden geregeld. De Wnb vervangt de Natuurbeschermingswet, de Flora- en faunawet en de Boswet.

Verder is de zogenaamde zorgplicht een belangrijk principe in de Wnb. Zorgplicht houdt in dat handelingen achterwege moeten blijven waarvan een vermoeden bestaat dat ze negatieve invloed hebben op beschermde gebieden of soorten. Een initiatiefnemer van ruimtelijke ingrepen of gelijkende activiteiten is hiermee verplicht zich op de hoogte te stellen van de aanwezige natuurwaarden, de kwetsbaarheid ervan en de mogelijke gevolgen voor die natuurwaarden. Hiermee moet hij tijdens het hele proces van voorbereiding tot uitvoering rekening mee houden.

Artikel 1.11

Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Bescherming soorten

In de Wnb zijn drie verschillende beschermingsregimes voor soorten te onderscheiden, op grond van internationale verdragen aangevuld met soorten die uit nationaal oogpunt beschermd worden:

- Bescherming op grond van de Vogelrichtlijn – Dit heeft betrekking op alle van nature in Nederland in het wild levende vogels.
- Bescherming op grond van de Habitatrichtlijn – Dit heeft betrekking op de instandhouding van natuurlijke habitatten van dier- en plantensoorten en enkele vogelsoorten.
- Bescherming andere soorten – Dit heeft betrekking op soorten die voor Nederland van belang zijn.

Soorten zijn in de Wnb extra beschermd door middel van verbodsbepalingen:

§ 3.1. Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (alle vogels)

Artikel 3.1

- 1 Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- 3 Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
- 4 Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- 5 Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

§ 3.2. Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (soorten uit Appendix I en II van de Conventie van Bern en Appendix I van de Conventie van Bonn)

Artikel 3.5

- 1 Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
 - 2 Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
 - 3 Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
 - 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
 - 5 Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
- Voor enkele soorten gelden in het kader van ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van de verboden in de Wnb. Dit is per provincie vastgelegd in de betreffende verordeningen.

§ 3.3. Beschermingsregime andere soorten (nationaal beschermde soorten)

Artikel 3.10

- 1 Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Bescherming gebieden

Natura 2000

Vanuit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn zijn Europese lidstaten verplicht om speciale gebieden aan te wijzen waarin de instandhoudingsdoelstellingen die voortvloeien uit beide richtlijnen worden gerealiseerd. Dit worden Natura 2000 gebieden genoemd. Volgens de Wnb is elke activiteit verboden die de kwaliteit van natuurlijke habitatten of de habitatten van soorten in het gebied kan verslechteren, of die een significant verstorend effect hebben op de soorten waarvoor het gebied aangewezen is. Dit geldt voor activiteiten die zowel binnen als buiten Natura 2000 gebieden plaatsvinden.

Natuurnetwerk Nederland

Natuurnetwerk Nederland (NNN) bestaat uit gebieden die zijn aangewezen om de verschillende natuurgebieden in Nederland ecologisch met elkaar te verbinden. De verschillende provincies zijn verantwoordelijk voor de uitvoering. Bescherming van NNN wordt planologisch vastgelegd in lokale structuurvisies en verordeningen. Een voorgenomen ingreep mag de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN-gebieden niet negatief beïnvloeden. In de provincie Noord-Brabant heet Natuurnetwerk Nederland Natuurnetwerk Brabant (NNB).

Bescherming houtopstanden

Houtopstanden zijn zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of grienden die een oppervlakte beslaan van 10 are of meer, of bestaat uit rijbeplantingen van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen. Bescherming van houtopstanden via de Wnb vindt alleen plaats buiten de door de gemeenteraad vastgestelde bebouwde komgrenzen.

Voor het geheel of gedeeltelijk vellen van een houtopstand geldt een meldingsplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht binnen 3 jaar.

BIJLAGE 2. AFBEELDINGEN

Afbeelding 6: Haagstructuur als erfafscheiding tussen woningen.

Afbeelding 7: Representatief beeld van de woningen in de Rustenburgstraat.

Afbeelding 8: Open-stootvoegen in het nabijgelegen gebouw aan de Jan van Riebeecklaan 2-8

BIJLAGE 3. VRIJGESTELDE SOORTEN

Voor bepaalde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in de Wnb. Het gaat om handelingen die worden verricht in het kader van:

- Ruimtelijke ontwikkeling en inrichting;
- bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een gebied.

Voor de provincie Noord-Brabant geldt een vrijstelling voor de volgende soorten:

§ 2.6.1 Soortenbescherming* Artikel 2.52 Vrijstelling soorten

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Amfibieën	
Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i> (oud: <i>Triturus vulgaris</i>)
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker (of bastaardkikker)	<i>Rana esculenta</i>
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Egel	<i>Erinaceus europeus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

*) Interim omgevingsverordening Noord-Brabant

BIJLAGE 4. JAARROND BESCHERMDE NESTEN

Onderstaande lijst, opgesteld door het ministerie van LNV (nu EZ), is een overzicht van vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn en de nesten van soorten onder categorie 5 beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of habitat. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
steenuil	<i>Athene noctua</i>	Categorie 1
roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Categorie 2
gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Categorie 2
huismus	<i>Passer domesticus</i>	Categorie 2
kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Categorie 3
oehoe	<i>Bubo bubo</i>	Categorie 3
grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Categorie 3
ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Categorie 3
slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Categorie 3
sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Categorie 4
boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Categorie 4
havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Categorie 4
ransuil	<i>Asio otus</i>	Categorie 4
wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4
zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4

buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Categorie 4
bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5
boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus</i>	Categorie 5
glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5
kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	Categorie 5
koolmees	<i>Parus major</i>	Categorie 5
kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	Categorie 5
oeverzwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Categorie 5
pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	Categorie 5
ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	Categorie 5
spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Categorie 5
tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Categorie 5
zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Categorie 5
zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Categorie 5
zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Categorie 5
zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Categorie 5
zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Categorie 5
boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5
bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
huiszwaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
raaf	<i>Corvus corax</i>	Categorie 5
torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Categorie 5
blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5
draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5

